

Obsah

Úvod (Róbert Letz)	13
--------------------------	----

I. Slovensko vstupuje do česko-slovenského štátu

Úvod (Róbert Letz)	20
1. Telegram predsedu SNR M. Dulu (R. L.)	22
2. Výkonný výbor SNR rokuje o postavení Slovenska v Česko-Slovensku (R. L.)	23
3. Vojenská vzbura v Prešove (R. L.)	26
4. Ohlas SNR (M. V.)	29
5. Slovenská manifestácia v Ružomberku (R. L.)	32
6. Ohlas dočasnej vlády česko-slovenského štátu na Slovensku (M. V.)	33
7. Spomienka V. Šrobára na ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska v Žiline (R. L.)	35
8. Bratislava počas prevratu (R. L.)	40
9. Leták rozširovaný z Maďarska (R. L.)	45
10. Tragická smrť generála M. R. Štefánika (R. L.)	46
11. Vojna s Maďarskou republikou rád (M. V., R. L.)	56

II. Autonomizmus verzus centralizmus

Úvod (Martin Vašš)	60
12. Návrhy na autonómiu Slovenska (R. L., O. P.)	63
13. Šrobárovo stanovisko k autonómii Slovenska (M. V.)	71
14. Memorandum mierovej konferencii v Paríži (R. L.)	74
15. Postoj prezidenta ČSR T. G. Masaryka k Pittsburskej dohode (M. V.)	84
16. Emil Stodola o samospráve Slovenska (J. R.)	87
17. Hodžova koncepcia administratívnej autonómie Slovenska (M. V.)	91
18. Memorandum o postavení Slovenska (R. L.)	94
19. Dva hlasy Andreja Hlinku o autonómii Slovenska (R. L.)	106
20. Autonómia Slovenska ako heslo v komunistickej strane (M. V.)	112
21. Spor o spojovník v názve štátu (R. L.)	114
22. Z psychológie čechoslovakizmu (M. V.)	118
23. Zákon o krajskom zriadení (O. P., R. L., M. V.)	121
24. Vacuum iuris (O. P.)	133

III. Citlivá národnostná otázka

Úvod (Róbert Letz)	144
25. T. G. Masaryk a národnostná otázka (M. V.)	146

26. Vzkriesenie nemeckej menšiny (R. L.)	150
27. Rusínska menšina (R. L.)	152
28. Memorandum o postavení Slovákov v Maďarsku (R. L.)	155
29. Vypelá organizovanosť Slovákov v USA (R. L.)	162
30. Židia na Slovensku (R. L.)	166
31. Postavenie maďarskej menšiny na Slovensku (R. L.)	168
32. Hľadanie pochopenia pre Rómov (R. L.)	173

IV. Politika a politické myslenie

Úvod (Róbert Letz)	178
33. Krviprelievanie v Námestove (J. R.)	180
34. Rozmach politického straníctva (R. L.)	188
35. Úvahy Martina Rázusa o demokracii (R. L.)	190
36. Jur Koza-Matejov o podstate politiky (R. L.)	192
37. Bohdan Pavlů o sile a slabosti demokracie (R. L.)	197

V. Obzory zahraničnej politiky

Úvod (Róbert Letz)	200
38. Maďarské úsilie o obnovenie integrity Uhorska prostredníctvom autonómie Slovenska (R. L.)	202
39. Slovenská národná rada Františka Jehličku (R. L.)	205
40. Trianon (R. L.)	210
41. Spor o Oravu a Spiš (R. L.)	221
42. Hodžove úvahy o dunajskej federácii (R. L.)	226
43. Spojené štáty slovanské (J. R.)	229
44. Anton Kompánek o orientácii na Poľsko (J. R.)	231
45. Paneurópska perspektíva (R. L.)	233
46. Rothermeriáda (R. L.)	235
47. E. Beneš o mieste Slovákov v zahraničnej politike ČSR (R. L.)	244

VI. Premeny spoločnosti

Úvod (Jaroslava Roguľová)	250
48. Pod znakom Červeného kríža (R. L.)	252
49. Boj proti alkoholizmu (R. L., J. R.)	255
50. Úpadok morálky na Slovensku (R. L.)	258
51. Trpký osud vysťahovalcov (R. L.)	260
52. Premeny ženy (J. R.)	262
53. Bratislava sa mení na veľkomesto (R. L.)	264

54. Práca košickej polície (J. R.)	266
55. Otravy lúhom (J. R.)	267
56. Diskusia o hlavnom meste Slovenska (M. V.)	268
57. Jubilejný rok 1928 (R. L.)	272

VII. Historické myslenie

Úvod (Martin Vašš)	280
58. Daniel Rapant o maďarizácii (M. V.)	283
59. Hodžov československý rozkol (M. V.)	286
60. Úvahy Michala Matunáka o pôvode Slovákov (R. L.)	288
61. Václav Chaloupecký a jeho „Staré Slovensko“ (M. V.)	290
62. Baníkové úvahy o slovenskej národnej otázke (R. L.)	293
63. Polemika Alberta Pražáka a Jozefa Škultétyho o československom národe (M. V.)	296

VIII. Kultúrny život

Úvod (Martin Vašš)	302
64. Obnovená Matica slovenská (R. L.)	305
65. Vznik Univerzity Komenského (R. L.)	310
66. Slovenské národné divadlo (R. L.)	313
67. Valné zhromaždenie Spolku slovenských umelcov (M. V.)	318
68. Zápas o podobu školstva (R. L.)	322
69. Polemiky o národnej hymne Slovákov (R. L.)	328
70. My mladí (M. V.)	331
71. Knihy na Slovensku (J. R.)	333
72. Premiéra prvej slovenskej opery (M. V.)	335
73. Umelecká beseda slovenská otvára svoju budovu (R. L.)	339
74. Hanba československej Bratislavy (M. V.)	341
75. Začiatky slovenskej bohémy v Bratislave (M. V.)	343
76. Spolčovacia horúčka (R. L.)	346
77. Rozhlas si získava poslucháčov (R. L.)	349

IX. Cirkvi v nových podmienkach

Úvod (Róbert Letz)	352
78. Vysviacka troch slovenských rímskokatolíckych biskupov (R. L.)	354
79. Ústava evanjelickej cirkvi a. v. (J. R.)	358
80. Pomery v gréckokatolíckej cirkvi (R. L.)	362
81. Pravoslávie na Slovensku (R. L.)	364
82. Vyhlásenie Sedembolestnej Panny Márie za patrónku Slovenska (R. L.)	367

X. Hospodársky vývoj

Úvod (Róbert Letz)	370
83. Pozemková reforma (R. L.)	372
84. Streľba do robotníkov v Krompachoch (R. L.)	376
85. Kornel Stodola analyzuje hospodársky život na Slovensku (M. V.)	380
86. O význame Dunajského veľtrhu (M. V.)	383
87. Dopĺacalo sa na Slovensko? (M. V.)	385
88. O hospodárskych stykoch Slovenska s Českom (M. V.)	388

XI. Pohľad na Slovensko a Slovákov zvonka

Úvod (Róbert Letz)	392
89. Zahraniční diplomati o Slovensku (R. L.)	393
90. Pohľad švajčiarskeho spisovateľa Williama Rittera na Slovensko (R. L.)	396
91. Poľský jazykovedec Jan Baudoin de Courtenay o Slovensku (R. L.)	398
92. R. W. Seton-Watson a jeho Nové Slovensko (M. V.)	401
93. List Martina Kukučina Štefanovi Krčmérymu (R. L.)	104
94. Slovensko očami ruského spisovateľa Il'ju Erenburga (R. L.)	407

Prílohy

Prehľad najvýznamnejších udalostí	412
Odporúčané knižné edície prameňov	429
Výberový register menný	473
Výberový register miestny	478